DE ROMANA
SANCTI PETRI
APOSTOLORUM PRINCIPIS
CATHEDRA
ORATIO
HABITA IN BASILICA VATICANA

AD SANCTISSIMUM D. N.

BENEDICTUM XIV.
PONT. MAX.

AB EMMANUELE FILINGERI

PANORMITANO.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

ROMÆ. Excudebat ANTONIUS DE ROSSI. MDCCXLI.

SUPERIORIBUS ANNUENTIBUS.

SANCTISSIMO DOMINO NOSTRO

BENEDICTO XIV.

PONT. MAX.

EMMANUEL FILINGERI

SALUTEM, AC FELICITATEM.

QUod diu, multumque in votis habui vel a prima quoque adoleſcentia, poſſe me quidquam in hac alma Urbe totius Mundi Domina, quod ab aliis factum eſſe, frequenter publicis rerum geſtarum paginis lectitabam, mediocri ſaltem cum laude aliquando facere: ſentio id mihi tandem ex ſententia nunc accidiſſe. Quid enim optatius mihi

eſſe poterat, quam præclaro, ſollemnique die maxima totius Eccleſiæ *gloria, ac jucunditate celebrato ſermonem habere? Quid dulcius, quam de excelſis noſtræ* Romanæ Eccleſiæ *dotibus, ejuſdemque Sedis dignitate diſſerere? Quid denique glorioſius, quam coram Summo* Pontifice *omni literarum, ac virtutum genere cumulatiſſimo verba facere? En igitur impoſitum onus alacriter ſuſcipio, ſuſceptumque ad te dirigo,* Beatissime Pater. *Tu ex alto ſupremæ dignitatis tuæ faſtigio, ac inter tot, tantaque maximarum rerum negotia, graviſſimaſque regendæ* Eccleſiæ *univerſæ curas illud reſpicere, ac excipere ne aſperneris. Pro certo enim habe, poſſe* Te *oratiunculam hanc libenter perlegere. Nam quum mihi compertum eſſet, inter ceteras* Tuas *Virtutes ſingularem, ac præſtantiſſimam illam eſſe,* Te *ab omni prorſus laude abhorrere; nihil propterea eximiæ huic Modeſtiæ* Tuæ *vel repugnans conſcripſi, vel palam recitavi.* Tota *autem eſt de Apoſtolica* Beati Petri *Cathedra, ejuſdemque dotibus oratio. At quis non viderit, quum a laudibus* Tuis *abſtinui, ac de re propoſita tantummodo verba feci, tum vel maxime, quam-*

vis

vis tacito, perfectiori tamen modo eas deſcripſiſſe, ac uberrime prædicaſſe. Quomodo enim fieri poteſt, ut glorioſæ noſtræ Romanæ Sedis dignitas, ac amplitudo commendentur, quin omnes Virtutes Tuæ, mirabiliſque Doctrina, quarum opera illum in locum, atque in hanc ipſam celſiſſimam Sedem dignitatis, atque honoris aſcendiſti, iiſdem etiam laudibus non comprehendantur? Mira Ingenii Tui vis, atque acumen, maximum Eccleſiaſticæ diſciplinæ ſtudium, excellens ſacrarum literarum eruditio, incredibilis Civilium, atque Canonicarum legum peritia, ſancta vivendi ratio, ſumma in Deum pietas, difficilis divitiarum contemtus, ſingularis erga omnes humanitas, magna tandem comitas, affabilitaſque ſermonis Te in hoc altiſſimo, ampliſſimoque dignitatis gradu collocavere. Deum igitur oro, obteſtorque, ut Te totius Chriſtiani Orbis felicitati quam diutiſſime incolumem ſervet, Teque Sanctiſſimos oſculans pedes rurſus mirum in modum deprecor, ut munuſculum hoc Tuo inſcriptum Nomine, quod pro ſumma erga Te mea obſervantia ſupplex nunc tibi offero, clementer excipias.

IMPRIMATUR,

Si videbitur Reverendiſſimo P. Magiſtro Sac. Pal. Apoſt.

Philippus Archiepiſcopus Theodoſiæ Viceſgerens.

IMPRIMATUR.

Fr. Aloyſius Nicolaus Ridolfi Ord. Præd. Sacri Pal. Apoſtol. Magiſter.

BIBLIOTECA ... VITTORIO EMANUELE

ORA-

ORATIO.

QUum ſemper nos gaudere in Domino omnia divina eloquia exhortentur, hodie procul dubio ad ſpiritualem lætitiam copioſius incitamur ob præclarum in univerſa Eccleſia feſtum glorioſæ S. Petri Apoſtolorum principis Cathedræ, BEATISSIME PATER, in qua ipſe te nunc Pater luminum, & Deus totius conſolationis æterno, ac peculiari cæleſtis ſapientiæ conſilio, divinaque Paracleti Spiritus providentia totius terrarum Orbis gloriæ, ac Sanctæ Romanæ Eccleſiæ felicitati conſtituit. En hodie ut Eccleſia mater ſancta, feſtiva, tota gaudens, & comta proceſſit, induit ſe tunicam jucunditatis ſuæ, & ſicut Sponſa impoſuit ſibi mitram, ac vario ſe compoſuit, & decoravit ornatu. Ut cælum ſtellis fulget, luminibus, & terra vernat floribus ſuis, & ut hortus producit germina ſua, ita produxit lætitiam in conſpectu omnium filiorum ſuorum. Votivis igitur laudibus celebremus hanc diem,

S. Leo ſerm. tivitat e L

Jac. 1. 2. Cbor.

S. Petru. ſerm. 130. in tione Epiſcop.

S. Bern. ſerm triplici manſio

diem, & feſtivis eam gaudiis honoremus. Recte nam-
i appendice que Eccleſiæ natalem ſedis illius colunt, quam Apoſto-
ſerm. 74. lus pro Eccleſiarum ſalute ſuſcepit. Ipſa enim hæc eſt
glorioſiſſima Petri Cathedra vera, una, omnium prima,
ſtabilis, perpetua, invicta, infallibilis, ac univerſalis.
Ioan. Chry- nar. S. Au- Vera, quia veræ fidei confeſſione fundata, una, quia
nbr. & om- Patres. uni Petro commiſſa, prima, quia primatus ſoli Petro
ryſoſt. t. 2. datus, ſtabilis, quia ſupra firmam petram ædificata,
.1. f. 65.7. perpetua, quia deficere non poteſt, invicta, quia portæ
16. 18. inferi non prævalebunt adverſus eam, infallibilis, quia
Spiritu Sancto innixa, univerſalis tandem, quia a fini-
ryſoſt. t. 5. bus uſque ad fines extentam omnes ubique populi, bar-
baræque gentes ſumma reverentia, cultuque veneran-
co ſupraci- tur. Dignum eſt igitur, ut omni ſolemniori pompa B. Pe-
trus ſtabile hoc Eccleſiæ fundamentum honoretur, om-
neſque magna lætitia affecti ſacris nunc hymnis, ac can-
i. ticis exaltent eum in Eccleſia plebis, & in Cathedra ſe-
niorum laudent eum.

5. Magnus Dominus noſter, & magna virtus ejus,
6. & ſapientiæ ejus non eſt numerus! Quis ſapiens, &
ſ. t.2. hom. Matthæi 16. intelliget miſericordias Domini? Ecce enim piſcator ho-
.1. 16. 17. mo, atque ignobilis mittens rete in mare factus repente
. 42. eſt hominum piſcator, Simon erat, & vocatus eſt Pe-
ryſoſt. t. 5. ianctos Apo- trus, navem reliquit, & Eccleſiæ regimen aſſumſit. O
739. de Pentecoſt. nova, & admiranda rerum commutatio! qui ſibi antea
16. infirmus fuerat, fuit omnibus firmamentum, & qui ipſe
10. ſerm. 2. dra S. Petri interrogationis tentatione negaverat, ceteros fidei ſta-
bilitate fundavit. Verum enim vero, quum omnes Apo-
m. 2. in nat. tri, & Paulli. ſtolos Dominus, quid de ſe opinentur, interrogaſſet,
oſius t. 2. lib. tacet Simon, & reſpondentibus aliis adhuc tacet, quia
nationis Sa- ſ. 710. 30. non interrogatur ſuam, ſed alienam ſententiam; ut non
16. 4. loquatur os ſuum opera hominum: at quum audivit: Vos
16. 15. autem quem me eſſe dicitis? Statim ante omnes Petrus
hryſoſt. t. 2. in tth. 16. f. 1134 ille Apoſtolorum os, ubique fervens præſilit, & ante-
vertit,

vertit, dicens. Tu es Chriſtus filius Dei vivi. Nam ipſius tunc erat, fidem loqui, pietatem adſerere, gratiam prædicare. O vera, atque admirabilis fidei confeſſio: tanta ſiquidem fuit, ut ipſum propterea Dominus beatum prædicaret: quia profecto non ſicut ii, qui in navigio cum illo erant, neque ſicut Nathanael ipſum Dei filium dixit, tamquam unum ex multis, ſed verum, ac genuinum Patris filium, utpote ex ipſius ſubſtantia genitum confeſſus eſt; atque iccirco confeſſionis tam egregiæ merces Apoſtolici collegii principatus, & regendæ Eccleſiæ univerſæ ipſi demandata eſt a Chriſto Jeſu provincia. Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, & ſuper hanc petram ædificabo Eccleſiam meam. Ex omnibus diſcipulis ſuis unum Chriſtus Simonem prius nominatum Petrum appellat, quod ſe per Patris ſui cæleſtis revelationem filium Dei eſſe cognoverit. Quamobrem & ſuper illum unum ædificat Eccleſiam ſuam, & illi paſcendas mandat oves ſuas. Super hanc, inquit, fortitudinem æternum extruam templum, & Eccleſiæ meæ cælo inſerenda ſublimitas in hujus fidei firmitate conſurget. Una igitur Eccleſia, & Cathedra una ſuper petram Domini voce fundata eſt. Quare quum Petrus primatus dignitatem ſupra ceteros Apoſtolos, & univerſos Chriſti fideles, ſeu regimen Eccleſiæ univerſæ promeritus eſſet excellentia fidei, & fervore caritatis, primatus Petro datur, ut una Chriſti Eccleſia, & Cathedra una monſtretur, ut qui primus fuit in Domini confeſſione, primus ſit in Apoſtolica dignitate, & qui primatum egit confeſsionis, primatum habeat honoris, qui primatum fidei, primatum ordinis. Itaque Petrus Apoſtolorum princeps fuit, ſuper quem Eccleſia Domini ſtabili mole fundata eſt, quæ nec fluminis impetu, nec ulla tempeſtate concutitur. Tanta enim divinitus ſoliditate munita eſt, ut eam neque hæretica

Matt. 16.
S. Ambr. t.
tato.
Matth. 16.
S. Joan. Chr
citato.
Nat. Alex. in
cionatorum p
Matth. 16.
S. Juſt. M
cum Tryphon
S. Cypr. de
Eccleſiæ f. 1
S. Leo loco ſ
S. Cypr. Ep. 4
Nat. Alex. lo
S. Cypr. de
Eccleſiæ f. 10
S. Leo eodem l
S. Ambr. t. 2.
32.
S. Hyero. lib. 1.
Pelagianos f.
S. Leo ſerm. 2

retica

retica umquam pravitas, nec pagana potuerit ſuperare
Chryſoſt. t. 5. :ontemnenda Dei ſ. 1223. perfidia. Quid namque Eccleſia Dei potentius eſſe poteſt? quid fortius? quid glorioſius? Quam multi eam oppugnarunt, atque ipſi quidem oppugnatores perierunt; hæc vero ſupra cælum aſcendit. Tanta ſiquidem magnitudine ipſa prædita eſt, ut, quum oppugnatur, vincat, quum appetitur inſidiis, ſuperet, quum afficitur injuria, ſplendidior evadat: ſoliditas enim illius
co citato. fidei, quæ in Apoſtolorum principe eſt laudata, perpetua eſt. Quomodo enim fieri umquam poterit,
. 2. in natali rum Petri, & ut deficiat aliquando, ſi, quum diabolus Apoſtolos omnes exagitare, omnes cupiebat elidere, ſpecialis a Domino Petri cura ſuſcipitur, & pro Petri fide proprie ſupplicatur, tamquam aliorum ſtatus certior ſit futurus, ſi mens principis victa non fuerit? Simon, inquit Do-
. 31. 32. minus, Simon, ecce Satanas expoſtulavit, ut vos cribraret ſicut triticum: ego autem rogavi pro te, ut non deficiat fides tua. Quomodo fieri umquam poterit, ut
Chryſoſt. t. 2. 5. in caput 6. pereat aliquando, ſi Dominus Eccleſiam per univerſum Orbem amplificatam cælo etiam ipſo validiorem eſſe
:4. 35. polliceatur? Tranſibunt enim, inquit, cælum, & terra; verba autem mea non præteribunt. Quomodo fieri umquam poterit, ut deſtruatur aliquando, ſi portæ in-
16. 18. feri non prævalebunt adverſus eam? Facilius eſt, Solem
. Chryſoſt. t. 1. e verbis Eſaiæ. . hom. de ipſius me ſ. 227. extingui, quam Eccleſiam deleri. Ipſam vincere nulla vis poterit. Multi quidem fluctus, & undæ immanes, ſed ſubmergi non poteſt, quia ſupra petram ſtat: inſaniat licet mare, petram non poteſt commovere: inſurgant quantumlibet fluctus, navis Jeſu obrui non
. Chryſol. ſerm. 37. poteſt. Ecce etenim oves ejus gentilium, velut prædonum diripiuntur incurſu, mactandæ in carceribus, velut latronum clauduntur antris, a perſecutoribus, quaſi ſævientibus lupis ſine ceſſatione laniantur, ab hæreticis, quaſi ab extraneis canibus rabido dente carpuntur;

tur;

tur; & tamen glorioſius nunc fulget Eccleſia ſuper ſplendorem Solis, & perſecutores ejus perpetuis tenebris conteguntur. *S. Joan. Chry. ſupracitato.* Hoc denique Apoſtolorum peremtus probat chorus, hoc Martyrum toto Orbe diffuſus clamat *S. Petrus Chr. dem loco.* ſanguis, hoc Chriſtianorum membra data beſtiis, conſumta ignibus, demerſa fluminibus patenter demonſtrant. At quid mirum, homines infirmos, teneraſque virgines tanta fuiſſe fidei conſtantia, invictaque fortitudine præditas, ſi a Spiritu Sancto, qui ſpiritus eſt fidei, & fortitudinis, ac habitabat in illis, ad tantam animi magnitudinem cæleſti virtute excitabantur. *S. Joan. Chr. hom. de Spiri. f. 757.* Stabat Dominus quondam ſecus ſtagnum Geneſareth, & vidit duas naves ſtantes ſecus ſtagnum; piſcatores autem deſcenderant, & lavabant retia. *Lucæ cap. 5. cipio.* Aſcendens autem Jeſus in unam navim, quæ erat Simonis, rogavit eum a terra reducere puſillum, & ſedens docebat de navicula turbas. Hujus nunc Evangelici facti ſapientiam admiremur. Aſcendit quidem Dominus non in alterius Apoſtoli navim, ſed in illam, quæ erat Simonis, ut hanc ſolam, veram, ſanctam, ac univerſalem totius Eccleſiæ navim futuram eſſe præmonſtraret. At cur rogavit eum Dominus, ut a terra illam reduceret puſillum? nonne poterat ipſe, vel ſolo ſuæ voluntatis nutu ſine Petri opera eam amovere? Poterat quidem, ſed voluit ſic nobis oſtendere, ab ipſo Petro univerſalem eſſe Eccleſiæ ſuæ navim gubernandam. Sed tandem, quare ſedens de navicula turbas docebat? Ut cunctis ſignificaret, Spiritum Sanctum altiſſimi donum Dei in Eccleſia ſemper eſſe; *In hymno.* ipſa enim eſt mons ille, in quo beneplacitum eſt Deo habitare in eo ita, *Pſalm. 67. 1;* ut, quamvis Petrus ſit Eccleſiæ rector, & caput, ipſe tamen Spiritus veritatis in ea ſemper ſit, in ea ſedeat, in ea maneat, in ea denique ipſe ſit, qui loquatur, & doceat nos omnem veritatem. *Joan. 16. 13.* Ad hanc igitur Sedem cunctis adoran- *Can. 21. Sync*

dam

dam neceſſe eſt, omnem convenire Eccleſiam, hoc eſt, eos, qui ſunt undique fideles, in qua ſemper ab his, qui ſunt ubique, conſervata eſt ea, quæ eſt ab Apoſtolis traditio, in qua lumen Catholicæ, atque Apoſtolicæ fidei nulla hæretici erroris tetra caligine tenebratum, nec falſitatis nebulis confœdatum immune, atque ſincerum permanſit, & cui ſoli datum eſt, tamquam ab excelſo fidei tribunali de rebus ad ſalutem neceſſariis decernendo infallibili cæleſtis Sapientiæ conſilio, atque auctoritate data ſententia judicare. Hæc enim una eſt illa ab Apoſtolis prima, ex qua omnes, cujus unitatem qui non tenet, quonam modo tenere ſe fidem credit? qui Eccleſiæ renititur, & reſiſtit, qui Cathedram Petri, ſuper quam fundata eſt Eccleſia, deſerit, qua ratione in Eccleſia ſe eſſe confidit? Quicunque extra hanc domum agnum comederit, prophanus eſt; ſi quis in arca Noe non fuerit, peribit regnante diluvio. Hoc autem Sole ipſo, & meridiana luce clarius quis inficias ibit? En omnes totius Orbis Eccleſias Romanæ, ut capiti ſuo perpetuo adhæſiſſe, ejuſque fidei participes eſſe gloriari, omnes Sancti Patres tum Græci, tum Latini, omnis ubique eadem, atque conſtans traditio, omnes Principes, atque Reges, omnia ſacroſancta Concilia tum Oecumenica, tum nationalia, ipſi denique, quis hoc crederet? ipſi infenſiſſimi Apoſtolicæ Sedis hoſtes id nobis hæretici vel inviti ultro concedunt, ac confitentur. O præclara ergo, ac ſumma noſtræ Romanæ Eccleſiæ dignitas! O glorioſiſſima B. Petri Apoſtolorum Principis Cathedra! quam doctrina munitam, traditionibus locupletatam, meritis illuſtratam, dotibus auctam idem Apoſtolus etiam ſanguine conſecravit.

Iræus lib. 3. c. 3. ... D

Epiſt. quæ extat Syn. 6.

...rtus Tuitienſis de divinis of... cap. 22.

...rt. de præſcript.

...r. lib. de uni... leſiæ.

...on. Epiſt. 57. ...aſum. ...ep. 125. & al. ...l. 1. de Incarn. ...yril. l. 6. c. 12. ...ex Orig. Atha. Marcum Pap. ...n Parmen. &c. ...Ep. ad Theod. ...artian. imp. ad ...ap. Juſtinian. ...nov. 131. &c. ...om. ſub Silve... ...2. 20. Cōc. Chal. ...Conc. Rom. ſub ...Conc. 4. Aurel. ...ateran. ſeſſ. 9. ...ic. Can. 6. Conc. ...ſſ. 7. cap. 3. &c. ...is in præparat. ...c. Calv. Inſt. c. 8. ...r. in act. Luth. 7.

...næus lib. 3. cap. ...artyrologio Ba... ...5. Cal. Februar.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE